

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Megilat Ta'anit

Avraham Segal <mi-Ḳraḳo>

[Ḳenigsberg], [1858?]

ישימה קרפ

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12381)

פרק חמישי

אב בט"ו באב [א] זמן אעי כהניא דלא למספד, מפני שבעלי גלות הראשונה לא היו מביאין בו קרבן עצים, אמרו חכמים למחר כשיעלו הגליות אף הם יהיו צריכין להביא, התקינו להם חכמים את יום ט"ו באב שיהיו מביאין בו קרבן עצים, וכל מי שהוא מעלה קרבן למקדש אפי' עצים פטור מאותו הספד של אותו היום, ואצ"ל חטאות ואשמו' נדרים ונדבות בכורות ומעשרות חודות ושלמים, לכך הוא אומר כל אינש דאתי עלוהי אעין או בכורים, ומאי הוא זמן אעי כהניא זה הוא שאתה אומר בט"ו בו בני זחואל בן יהוד' ועמה' כהנים ולוים וישראל גרים ועבדים ונתינים וממזרים וכל מי שטעה בשבטו בני גונבי עלי ובני קוצעי קציעות ובני סלמי הנטופחי ומה הן בני גונבי עלי ובני קוצעי קציעות אלא פעם אחת גורה מלכות יון על ישראל שלא יעלו בכורי' לירושלים והושיבו מלכי יון [ב] פרדיסאות על הדרכי' כדרך שהושי' ירבע' בן נבט משמרות על התחומין שלא לעלות לירושלים, ולא היה אדם מעשרת השבטים יכול לעלו' לירושלים, מה עשו הכשרים שבאותו הדור ויראי חטא שבאותו הדור הביאו ביכורים ונתנום בסלים וחיפהו אותם בקציעו' ונוטלי' הסלים [ג] והעלום על כתפיהם, כיון שהגיע למשמר, אמרו להם לירושלים אתם עולים, אמרו להם לאו אלא לעשות שני פלחי רבילה [ד] במכתשת זו שלפנינו ובעלי הלז שעל כתפנו,

וכיון

פי' מדר"א

פ"ה [א] זמן אעי כהני' - בתענית פ"ה - צלשס פרקי' צסל' קחסי צנוססה עלי כהני' והע' חסע' צח' [צניסן] צני חרס צן יסודל וכו' צט"ו צאצ צני זחואל צן יסודל וכו': [ב] פרדקאות. סס גרס פרוזדלו' וסיח סיח, וצעל ערוך פי' חלו ססוונרי', וצערוך חדס פי' פרדיקאות צלשון רוני חנסי ונלחנה ללצים צעיר על סדרך לסונרו וחרגוס צפסוק את הכל עסה יפה צעתו וונני פרוזדוקן על סצילל: [ג] וסעלוס על כתפיהם. ורס"י גרס סס וסעלו על כתפיהם צוכיס, לכן חונרו לעשות שני פלחי דצילה: [ד] צונכתשת זו שלפנינו וצעלי הלז שעל כתפנו. ונפרס"י צונכתשת שלפנינו סהוא צנוקוס חחר לפני צסנווך וזסו גונצי על סס סונתגנצים וון ספרוזדלות על עסקי עלי. עכ"ל: צונכתשת זו שלפנינו. סכי גרסינן סס צירו' ונותן את ססל על כתפו ונוטל את העלי צידו וכיון ססיה ונניע צאותו סנשחר סיה חונרו לו לסיכן סתה סולך וסוא ח"ל חני סולך חלל לעשות

לעשות

וכיון שעברו מהם עטרום בסלי' והעלום לירושלי', ומה הן בני
 סלמי הנטופתי אלא פעם אחת גזרה מלכות יון הרשעה שלא
 יביאו עצים למערכה, והושיבו מלכות יון פרדיסאות על הדרכים
 כדרך שעשה ירבעם בן נבט משמרות על התחומין שלא לעלות
 לירושלים, ולא היה אדם אחד מי' השבטים יכול לעלות לירושלים
 מזה עשו הכשרים ויראי חטא שבאותו הדור היו מביאין שני
 גזרין ועושים אותם כמין סולמות ומניחים אותם על כתפיהם
 ועולין, כיון שבאו לאותו המשמר אמרו להם לירושלים אתם
 עולין אמרו להם לאו אלא להביא גזלות מן השוכך הזה שלפנינו
 בסול' הזה שעל כתפינו, וכיון שעברו מהם היתירו השלבים
 ופרקום והשליכום מעל כתפיהם ונטלו הגזרים ועלו לירושלים,
 ולפי שמסרו עצמם על המצות לכך נכת' להם שם טוב במגיל'
 הזאת וזכר טוב לדורות, ועליהם ועל כיוצא בהם נאמר (ונסלי ו')
 זכר צדיק לברכה, ועל ירבעם בן נבט נאמר (סס) ושם רשעים
 ירקב, ומה ראו בני זתואל בן יהודא ליטול להם שם טוב וזכר
 לדורות, אלא שכל הרוצה ליטול את השם יטול, וכשעלו בני
 הגולה ולא מצאו עצים בלישכה עמדו אלו והתנדבו עצים משל
 עצמם ומסרו אותם לציבור וקרכו מהם קרבנות ציבור, וכך
 התנו עמהם הנביאים שביניהם שאפי' הלשכה מלאה עצים
 ואפי' משל ציבור יהו אלו מתנדבים עצים זמן הזה ומביאין כ"ז
 שירצו ולא יהי' קרבן מתקרב אלא משלה' תחלה שנאמר
 (נחמני י') והגורלות הפלנו על קרבן העצים הכהני' הלויים והעם
 להבי' לבית אלקינו לבית אבותינו לעתים מזומנים שנה בשנה
 לבער על מזבח ה' אלקינו ככתוב בתורה, ואומ' (עזרא ז') כי
 עזרא הכין לבבו לדרוש את תורת ה' ולעשות וללמד בישראל
 חוק ומשפט, ראה שהסכימו עליהם הרבים ועשו אותו י"ט,
 ואותן הימים אסורים בהספ' ותעני' בין משחרב הבית בין שלא
 חרב, ר' יוסי אומ' משחר' הבית מותרין מפני שאכל הוא להם,
 אמר

פי' מדר"א

לעשות ונעט קליעות הללו כפו' אחד של דציל' צעלי הזה שצדי
 ול"ג צונכתסת שלפנינו, וכל' סיות' עוז הוא לגרו' הכי כנוו סחיתא
 צירוש', דכאן קסה סא לא נזכיר שום דבר וצונכתסת סהיה עושה,
 וצציל' זה דחק רש"י לפרש צונכתסת זו שלפנינו סהיה צונקו' אחר ולא
 חנור צעלי שצידו חלא לסינון צעלנא וסדרך סוא ליסא העלי צידו
 ולא על כחפו לכן חנור סס צעלי הזה שצדי:

[ה] אמר רבי אלעזר בן צדוק אני הייתי מבני בניו של סנאיה בן בנמין ואירע ט' באב להיות בשב' והתענינו בו ולא השלמנוהו מפני שי"ט שלנו היה: [ו] בעשרים וארבעה ביה חבנ' לדינא, בימי מלכות יון היו דנין בדיני נכרי' מפני שהצדוקין אומרי' תירש הבת עם הבן, נטפל להם רבי יוחנן בן זכאי אמר להם שוטים זו מניין לכם ולא היה בה' אחד שהחוי' לו דבר חוץ מוקן

פי' מדר"א

[ה] ח"כ אלעזר חני הייתי ונצני בניו של סנאיה וכו'. ה"ג צירו' עם צונס' תענית ונתניתן פליג' על ר' יוסי אותן ימים נוהגין צהס צשעת קרצן ושלא צשע' קרצן ר' יוסי אומר אין נוהגין אלא צשע' קרצן ועוד וכן הדא דתני' ח"כ אלעזר צן ר' יוסי חני הריני ונצני סנאיה צן צנינין וחל ע"צ להיו' צשעת ודמינו אותו לנוולאי שבת והיו ונתענין ולא ושליונין, ונ"ל שהיהו תרי גרסאיו' הם ונחולקי' צזה, ירוש' סוצר וכן ר' אלעזר צרצי יוסי הוא ונוכה כונו ונתניתן שאין חילוק צין צשע' קרצן וצין אלא צשעת קרצן לכן אומר שחל ט' צאצ להיות צשעת ודמינו אותו לנוולאי שבת חע"פ צשעת הסורצן הוא חעפ"כ דמו אותו לנוולאי שבת ה"ה אלו ימים שעשאוהו כונו י"ע ג"כ הם נוהגים אף צשע' הסורצן, וגרס' דכאן הוא להיפך נדר' אלעזר צר לדוק כשנוע כונו ר' יוסי שאומר ונשחרצ הציט מותרין ופניו שאלל להם לכן התענו חפי' צשעת (וק"ל) אצל לא היינו ושליונין מפני שהוא סנוך לי"ט שלנו שהוא י' צאצ וזן קרצן ענים [ועשו] להם חיזוק לדצריה' יותר ונשל תורה ואף שהתענו צשעת לא השלינו: [ו] צעשרי' וארצעה ציה תצנא לדיננא וכו' תירש הצת עם הצן וכו'. ה"ג צונסכת צ"צ פרק כ"ג דף קט"ו אומר רצ כל האומר תירש הצת עם צת הצן חפילו נשיא ציסרל' אין שומעין לו שאין אלא ונעשה לדוקין דתניא צכ"ד צשעת תצנא לדיננא, פי' הרצצ"ס שצנו לנושפטינו הרששון שהודו לנו' ה'לדוקי' שהיו לדוקין אונורי' תירש הצת עם צת הצן נטפל להם רי"צ"ז וכו', אצל נ"ל ג"כ הכא צונגילת תענית תירש הצת עם צת הצן אצל צת עם הצן עלנו חפי' לדוקין וודו שאינה יורשת הצת עם הצן עלנו דזסו ונפורש צתורה אצל עם צת הצן היו לומדי' ק"ו כדלקמן, ונפרש רצצ"ס עם דאס שכיצ ורע ליוה לפני ווחו תירש הצת עם צת צנו אין שומעין לו חפילו אלא ונעשה לדוקין דמתנה ע"ו שכתוצ צתורה שהרי הצת אינה ראוי' ליר' כלל עם צת הצן, אצל תוס' ונפרשים חפילו נשיא שצישראל שרונה לתקן לפי לורך טעם שתיר' צת עם

אחד שהי' מפטפט בנגדו ואומ' ומה בת בנו הבאה מכח כחו
 תירשנו בתו הבאה מכחו לכ"ש. [ז] קרא עליו המקרא הוה
 (צראסית ל"ו) אל' בני שעי' החורי יושבי הארץ וכו' אחד אומ'
 (סס) ואלה בני צבעון ואיה וענה אלא מלמד שבא צבעון על
 אמו והוליד ממנה ענה, אמר לו ר' [ח] ובכך אתה פוטרני
 אמר לו שוטה שבעולם [ט] ולא תהא תורה שלמה שלנו
 כשיחה

פי' מדור"א

בת הדין כענין שזכרנו שבתו שלל ליהש בת הדין עם
 אחיו חין שזנעין לו וכו' לדוקין עכ"ל, וא"כ ונשנע וזה כלל
 ונעשה לדוקין יכול לתקן הנשיא לפי לורך טעה חפי' נגד התורה
 כונו ונעשה בנינין אך ונשום ונעש' לדוקין הוא חסור ע"ס, צזה
 ניושצ קלת נחלי ונחולק תוספו' עם רש"ס דלפי' רש"ס קסה
 נחלי חפי' נשיא צישראל וכי חטו ונשום שהוא נשיא יכול לעשות
 הוא נגד התורה, ועוד למה חסור הטעם ונשום ונעש' הדוקין הוא
 חפי' כלל ונעשה לדוקין נוני חסור להסתנות נגד התור' לכך חסור
 התוספות הטע' ונשום ונעשה לדוקין הוא חסור לתקן ללורך טעה
 חפי' נשי' כונו ונעשה בנינין. ודוק: [ז] קרא עליו הונקר' הזה
 ואלה בני שעיר החורי יושבי הארץ וכו'. ונפרש רש"י צחונש ונדכתי'
 הוא ענה אשר ונלח את היננים הוא ענה האנו' לנעלה שהוא אחיו
 של לצעון כו"ס לנעלה חלה בני שעיר ולצעון וענה ונשנע שהוא
 אחיו ואח"כ חסור ואלה בני לצעון ואיה וענה ונשנע שהוא היה
 צנו חלל ונלמד שצח לצעון על חסור והוליד ענה והיה וננח' וכ"ס
 ונפור' שם בגמרא צהדיח, ונפרש' שם הרש"ס ואין לוונד דצנו היה
 של לצעון והאי דקרי ליה בן שעיר לא ונשו' שהי' אחיו של לצעון
 חלל לאשמועינן דצני צני' ה"ס כצני' ח"כ לא לכתי' צני' לצעון ר"ל ונשו'
 דלצעון היה ונצניו וננש של שעיר וענה הי' בן צנו כנ"ל חלל ונדקחונר
 לצעון ועל' אחי' היו וא"כ צזה הוא רחיה טבת הדין יורש' עם הדין
 ונדכתי' בן שעיר והוא היה בן צנו וקחונ' יושבי הארץ כלונ' טענה ירש
 ארץ טעי' ונחצי חציו ונמלח טצני צני' יורשים נחלת חצי חצייהם
 כצנים עלונן והוא הדין לכת צנו והילכך לא תירש בת עם צת
 הדין כי היכי דאיה יורשת עם הדין: [ח] צכך אתה פוטרני.
 ונפרש' שם הרש"ס צתוני' הלל גם חני וודה לך דצן הדין יורש
 את זקנו וחפי' צונקוס צת חלל צת הדין חונקין שתירש טבת ענה:
 [ט] ולא תהא תור' טלינו' שלנו וכו'. איני לדיך לדחותך צקס,
 ונייהו ונעיקרלל לא היה חפץ לגלות לו טעונו של דצר דחסור לגלות
 להם

[י] כשיחה בטלה שלכם, א"ל ובכך אהה פוטרני אמר לו ומה
 בה בנו שכן יפה כחה במקום האחיז האמר בבת שכן הורע
 כחה במקום האחיז דין הוא שלא תירשנה, וכשגבר' יד בית
 חשמונאי בטלום והיו דנין בדיני ישראל ואותו היו' שבטלוהו
 עשוהו יום טוב. סליק פרק חמישי:

פרק ששי

אלול בשבעה באלול יום חנוכה שור ירושלים דלא למספר,
 מפני שסחרוהו נכרי' וגברה ידם של ישראל ובנאוהו
 שכן ה"א (נחמני' ו') ותשלם החומה בעשרי' וחמשה באלול, ואעפ"י
 שנבנתה החומה עדיין השערים לא נבנו שכה"א (סס) הוא יבנו
 ויטללנו ואומ' (סס ז') ויפקדו השערי' והמשוררי' (ועושי מלאכה)
 [א] לפי שאין מוסיפין על העיר ועל העזרות אלא במלך ובנביא
 ובכה"ג ובאורים ובתומי' ובסנהדרין של שבעים ואחד [ב] ובשיר
 ובשתי

פי' מהר"א

להם טעמי תורה: [י] כשיטה צביל' שלכם. קל וחומר טחם לדין
 ונעלומם טיט עליו תשובה ויה לזת צנו טיפה כחה צנוקוס צניס
 טירסת צנוקוס חזיה כגון צנות ללפחד טירשו צנכסי חפר חזי חזיהן
 עם צני חפר טח' נתן נתן להם חחזת נחלה צתוך חמי חזיהן:
פ"ו [א] לפי שאין נוסיפין על העי' וכו'. צנוס' טצועות פרק ידיעות
 טעוואס צנוטסה חחד הנכנס לעזרה וח' הנכנס לתוס' העזר'
 (פי' צעוואס) חייב טחין נוסיפין על העיר ועל העזרות חלף צנולך
 ונציח וחוריס ותומיס וסנהדרין טל טצעים וח' וצטי תודו' וצטיר
 וצ"ד וסלכין וצטי תודות חמריס' הפנימי' נחכלת וסחנונה נטרפת
 וכל טלח נעס' צכל חלו הנכנס לטס חין חייצין עליה, וסעעס
 חנריקן צגנורח ונדכתיצ וכן טעשו לדורות ונפרט"י קרח יתיר'
 לוידרט וציוני נעס דסוח ונלך ונציח וחמיו כסן גדול וחוריס ותומיס
 וע' זקניס וצטי תודות ונחמני' צן חכלי' גנריקן: [ב] וצטיר. צגנורח
 ונפרט טס ת"ר טיר טל תודה צכנורו' וצלללי' על כל פינה ופינה
 ועל כל חצן גדול טצירושלים חוונר חרוניונך ס' כז דליחני וגו'
 וטיר טל פגעיס וי"ח טיר טל נגעיס ונ"ד דנגעיס דכתיצ ונגע לא
 יקרצ צחסלך ונ"ד פגעיס דכתיצ יפול ונלדך חלף וגו' צכנורות
 וצנצליס וצתופיס חוונר יוטצ צסתר עליון עד כי חתה ס' ונחסי
 עליון טנות ונעוניך וחוזר וחונר ונחונר לדוד צצרחו מפני חצטלוס
 צנו ס' ויה רצו לרי וגו' עד לה' חיסועה על עונך וגו' סלה וע"ס
 רט"י